

Fylkesmannen i Trøndelag

Postboks 2600
7734 STEINKJER

Deres ref.

Vår ref.
9355/2019/L51/8SFJ

Dato
01.11.2019

Oppsetting av kors på Gildesfjellet i Åfjord - kommunen henlegger saken

Vi viser til Fylkesmannen i Sør-Trøndelag sitt varsel om denne saken ved brev mottatt 30.11.2017. Varselet gikk ut på at det er satt opp et relativt stort kors på Gildesfjellet, på toppen av en steinvarde og bardunert.

Kommunen gjorde noen henvendelser, og fant etterhvert ut hvem som hgadde rigget korset. Etter gjentatt henvendelse om forklaring, fikk vi denne i brev av 11.08.2018. Vedkommende skriver:

Korset på fjellet er et enkelt trekors. Laget av 1.5``x 5`` plank, 2 m høyt og 1.4 m bredt. Korset står på toppen av en varde som er ca 1 m høy. Varden har stått på denne plassen så lenge jeg kan huske. Korset vises fra Gilde, og deler av By, dersom himmelen har rett farge. Men det er ikke dominerende eller ruvende i terrenget. Det står på grensa mellom vår eiendom, og en nabo (som er varsla muntlig)

Rundt om i verden og Europa rager ofte kors på fjell og topper, der den kristne tro finner sted. Også i Norge finnes det kors på fjell, og andre plasser. Vi er en kristen nasjon, med kristne tradisjoner. Vi har til og med korset midt i flagget.

Dette korset ble satt opp som en velsignelse over Stordalen, og en påminnelse om hva Jesus ofret for oss på et slikt kors. Samtidig som det minner oss på at vi er en kristen nasjon. Det er ikke satt opp som noen form for provokasjon, eller for å støte noen.

Ang Gudstjenesten, så var dette et initiativ fra kirka selv. Hver vår har kirka en ute-gudstjeneste, og etter at Fosna Folket skrev om korset på Gildesfjellet, ble vi kontaktet av kirka. De syntes dette var et positivt innslag, og lurte på om de fikk ha en Gudstjeneste der.

Vi har fått mange positive tilbakemeldinger fra Stordalinger, og folk utenfra på dette korset.

Vi kan ikke forstå at det kan være nødvendig med en søknad om byggetillatelse for et enkelt trekors. Derfor ber vi om fritak for å søke om byggetillatelse.

Kors oppsatt langt utenfor kirkegrunn er sjeldent i Norge. Det er nok mer utbredt i katolske områder av verden. På grunn av tiltakets spesielle karakter, har vi forespurt Fylkesmannen om det har vært liknende saker annet sted i landet.

I brev først mottatt 12.07.19 nevnes et ca 4 meter høyt steinkors som står mot sjøen i Ytre Hvaler. Men da var det Hvaler kommune (menighetsrådet) som i 1995 sto for oppsettingen, og ikke hadde avklart forholdet med Fylkesmannen. Korset står, og området ble forøvrig nasjonalpark i 2009.

Et liknende kors ble oppsatt på Kopparen i Bjugn kommune også i 1995, i regi av menighetene i Bjugn. Disse to korsene er reist for å markere landets 1000 år som kristen nasjon. Korset i Bjugn er heller ikke byggesaksbehandlet.

Det er likevel forskjell på å reise kors i en spesiell anledning i forhold til å gjøre det som et innfall eller en inspirasjon. Som nevnt er det ikke vanlig i Norge å reise religiøse symboler av noen art. Reisverk av religiøs karakter er ikke omhandlet i byggesaksbestemmelsene, og det er vanskelig å relatere et oppsatt kors til noen kategori.

Kommunen står likevel fritt til å vurdere det som byggverk, og at det ikke er reist i tråd med kommuneplanens bestemmelser om tiltak i landbruksområder. Men da må man også se nærmere på andre typer "reisverk" som f.eks jakttårn ol.

I pbl § 20-5 om tiltak som er unntatt søknadsplikt, står det under bokstav g: "andre mindre tiltak som kommunen finner grunn til å fritta for søknadsplikten". Vi vurderer at denne kommer til anvendelse her.

Plan- og byggesaksavdelingen i Åfjord kommune finner tilfellet så spesielt at en velger å ikke forfølge saken videre. Det var noe oppstyr rundt dette før jul 2017, men ut fra omtale fra flere hold så har gemyttene rundt dette lagt seg. Dersom slike reisverk blir vanligere i framtida, bør sentrale myndigheter se nærmere på det.

Lars Helge kolmannskog
sektorsjef

Sverre Fjellheim
avdelingsingeniør

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

Eksterne kopimottakere:
Brage Gilde Rømmesveien 87 7170 ÅFJORD